

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/18015 GK.12
7/18326 GK.12

Sayı : 72416558-610-E.993821

02.12.2019

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 18.09.2019 tarihli ve 532206 sayılı yazınız.
b) 19.09.2019 tarihli ve 532775 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

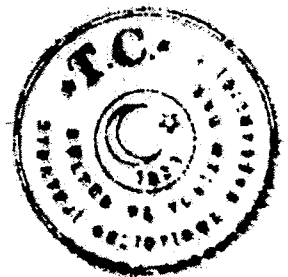
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek : Liste ve Cevaplar (14 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

MİLLETVEKİLİN ADI - SOYADI		ESAS SAYILI	SORU ÖNERGESİNİN KONUSU
18.09.2019 tarihli ve 532206 sayılı yazınız.			
1	Atila SERTEL	7/18015	2019 yılında ülkemize gelen turist sayısına ve turizm ile ilgili verilere ilişkin
19.09.2019 tarihli ve 532775 sayılı yazınız.			
2	Mehmet Ali ÇELEBİ	7/18326	Haydarpaşa Garını devralan Bakanlığın Gara yönelik tasarrufunun ne olacağına ve Garm içinde bulunduğu alanın imara açılıp açılmayacağına ilişkin

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRSEL TEKİN'İN 7/18326 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca

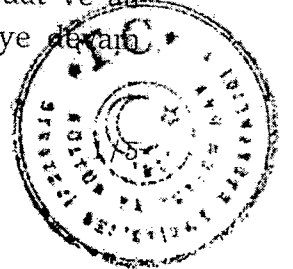
İstanbul 5 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.04.2006 tarih ve 85 sayılı kararı ile Kentsel ve Tarihi Sit Alanı ilan edilen Haydarpaşa Garı ve Çevresine ilişkin, alanın sit durumuyla ilgili herhangi bir değişiklik getiren yeni bir karar bulunmamaktadır. Haydarpaşa Gar Sahası hâlihazırda Kentsel ve Tarihi Sit Alanıdır.

Yıkılmasında sakınca bulunmadığına karar verildiği ifade edilen 41-50-51-82-103 ve 118 numaralı parseller esasen parsel değil; 240 ada, 16 parsel sayılı taşınmaz üzerinde bulunan tescilsiz yapılara mülkiyet sahibi TCDD tarafından verilen numaralardır. Mülkiyet sahibince yapılan Haydarpaşa Gar sahasındaki bazı tescilsiz yapıların yıkılması için izin verilmesi talebine istinaden ilgili Koruma Bölge Kurulunca yerinde inceleme yapılmış; yapılan inceleme sonucunda 2863 sayılı Yasanın 6 ncı Maddesi'nde belirtilen özellikleri taşımadığı bu nedenle kültür varlığı olmadığı anlaşılmış olup, tescilsiz yapıların yıkılmasında 2863 sayılı Yasa açısından sakınca bulunmadığına karar verilmiştir.

İstanbul 5 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 21.03.2011 tarih ve 3200 sayılı kararı ile 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı uygun bulunan, İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 25.10.2013 tarih ve 1485 sayılı kararı ile 1/5000 ölçekli Haydarpaşa Gar Kadıköy Meydanı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı değişikliğinin 2863 sayılı yasa kapsamında uygun olduğuna karar verilen Haydarpaşa Garı ve Çevresi Tarihi ve Kentsel Sit Alanı hâlihazırda imara açık alandır. Söz konusu "Kültür-Sanat Etkinlik Alanı" olarak kiralanmasında sakınca olmadığına karar verilen alan ise onaylı imar planlarında ticaret fonksiyonunda kalmaktadır. Kültür varlıklarına ilişkin mevzuata göre sadece I. Derece ve II. Derece Arkeolojik Sit Alanları için kesin yapılaşma yasağı getirilmektedir.

Haydarpaşa Gar Sahası arazilerinin satışına ilişkin İstanbul 5 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'na yapılmış bir başvuru bulunmamaktadır.

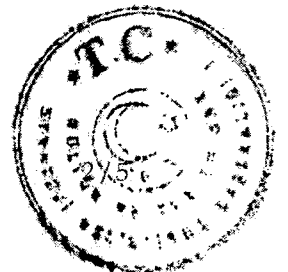
Haydarpaşa Gar Sahası, İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 04.05.2017 tarih 4507 sayılı kararı doğrultusunda ilgili Müze Müdürlüğü denetiminde Haydarpaşa Garının yeniden gar binası olarak işlevini sürdürmesini sağlayacak düzenleme ve yenileme çalışmaları yapılmaktadır. Çalışmalar tamamlandıktan sonra Haydarpaşa Gar Sahası tren garı işlevine devam edecektir. Tren yollarına ilişkin yenileme ve düzenleme çalışmaları sırasında ortaya çıkarılan tarihi kalıntılara dair hususlar ise 2863 sayılı Yasa, ilgili mevzuat ve alt hükümleri kapsamında ilgili Koruma Bölge Kurulunca değerlendirilmeye devam edilecektir.

Bakanlığımız (İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü)'ca

İstanbul ili, Kadıköy ilçesi, İbrahimağa Mahallesi, 54 pafta, 240 ada, 16 parsel sayılı, TCDD mülkiyetine ait, 390.699,84 m2 yüzölçümlü, eski ve yeni istasyon binaları gar lojmanları vasıflı yere ilişkin Müdürlüğümüz arşivinde yapılan incelemede; İstanbul ili, Kadıköy ilçesi, İbrahimağa Mahallesi, 240 ada, 16 parsel sayılı taşınmazın İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.04.2006 tarih ve 85 sayılı kararı ile **Haydarpaşa Gari ve Çevresi Kentsel ve Tarihi Sit Alanı** ilan edildiği, 21.03.2011 tarih ve 3200 sayılı kararı ile 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının uygun bulunduğu, İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 09.08.2012 tarih ve 670 sayılı kararı ile sit sınırının Kadıköy ilçe sınırı içinde kalacak şekilde tavrız edilmesine, İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 25.10.2013 tarih ve 1485 sayılı kararı ile 1/5000 ölçekli Haydarpaşa Gar, Kadıköy Meydanı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı değişikliğinin 2863 sayılı yasa kapsamında uygun olduğuna karar verildiği, 04.05.2017 tarih ve 4505 sayılı kararı ile geçiş dönemi yapılaşma koşullarının belirlendiği,

240 ada, 16 parsel sayılı taşınmazdaki Haydarpaşa Gar Binasının İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 21.08.1997 tarih ve 4542 sayılı kararı ile, Elektrik Evi, Muhacir Misafirhanesi, Eski Karakol Binası, Poliklinik Binası, Yatakhane ve Lojman Binasının İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 31.03.2004 tarih ve 6910 sayılı kararı ile, Lojman Binaları, Eski Cezaevi ve ona bağlı 2 adet İdari Binası, 2 adet Silo ve Tarihi Mendereğin İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 20.07.2005 tarih ve 438 sayılı kararı ile, Eski Cezaevi karşısındaki ahşap yapının İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.04.2006 tarih ve 85 sayılı kararı ile, Vagon Elektrik Servis Şefliği, Trafo, Çamaşırhane Bacası, Su Kuyusu, Su Cenderesi, Laboratuvar, Haydar Baba Kabri ve Sığınak/Tünelin İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 11.02.2009 tarih ve 1651 sayılı kararı ile, Plaktorna ve Dizel Depo Binasının İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 05.09.2013 tarih 1387 sayılı kararı ile, Peronların İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 19.07.2018 tarih ve 5540 sayılı kararı ile, Tıbbiye Köprüsü G8 ayağında yapılan kazı çalışmalarında açığa çıkarılan tarihi kalıntıların 29.11.2018 tarih ve 5132 sayılı kararı ile, İbrahimağa Bölgesinde yapılan kazı çalışmalarında açığa çıkarılan tarihi kalıntıların 02.05.2019 tarih ve 6215 sayılı kararı ile, Peron 2 ve 3 arasındaki kazı çalışmalarında açığa çıkarılan Hellenistik/Roma, Bizans ve Geç Osmanlı Dönemlerine tarihlendirilen kalıntıların 13.06.2019 tarih ve 6302 sayılı kararı ile, kazı çalışmalarında ortaya çıkarılan Menfez Yapısının 13.06.2019 tarih ve 6305 sayılı kararı ile korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edildiği görülmüştür.

Özetle Haydarpaşa Gar Sahasında kalan bazı taşınmazların TCDD talebi üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığına devredildiği, İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca 41-50-51-82-103 ve 118 numaralı parsellerin yıkılmasında sakınca bulunmadığına karar verdiği, Haydarpaşa Gar Sahasının asli işlevi olan tren garı, sosyal ve yeşil alan olarak kullanılması gerektiği belirtilmiştir.

Öncelikle konuya ilişkin Müdürlüğümüze yapılan başvurular ve başvurulara istinaden Koruma Bölge Kurulunca alınan kararları ve Müdürlüğümüzce verilen görüş yazısı incelendiğinde;

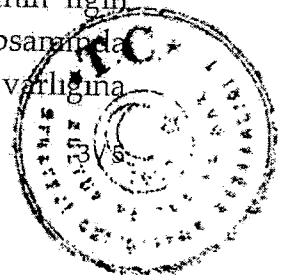
TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Emlak Servis Müdürlüğünün 01.08.2019 tarih ve E.258401 sayılı yazısı ile, ekli vaziyet planında gösterilen alanda Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı ile Kültür ve Sanat Alanı oluşturmak üzere çalışma yürütüldüğünü, bu çalışma kapsamında söz konusu alanda sarı işaretlenmiş olan 45-46-48 numaralı binaların mevcut durumunun korunacağını bildiren, yine çalışma kapsamında kırmızı ile işaretlenmiş olan 38-41-47-49-50-51-82-103-118 numaralı yapıların yıkım izinlerinin verilmesinin talep edildiği,

Talebe istinaden önce İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 08.08.2019 tarih ve 6506 sayılı kararında; "...240 ada, 16 parsel ile ilişkin ekli vaziyet planında gösterilen 41-50-51-82-103-118 numaralı yapıların yıkılmasında 2863 sayılı Yasa açısından sakınca bulunmadığına, çalışmanın ilgili müze denetiminde yapılmasına, 38-47-49 numaralı yapılara ilişkin Kurulumuz üyelerince yerinde inceleme yapılmasına..." karar verildiği,

Sonra İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 22.08.2019 tarih ve 6513 sayılı kararında; "...240 ada, 16 parsel ile ilişkin Kurulumuz üyelerince yapılan yerinde inceleme sonucunda 2863 sayılı Yasanın 6 ncı Maddesinde belirtilen özellikleri taşımadığı görülen ekli listede gösterilen tescilsiz 38-47-49 numaralı yapıların yıkılmasında 2863 sayılı Yasa açısından sakınca bulunmadığına, çalışmanın ilgili müze denetiminde yapılmasına, çalışmalar sırasında 2863 sayılı Yasa kapsamında değerlendirilebilecek taşınır veya taşınmaz herhangi bir kültür varlığına rastlanması halinde çalışmanın durdurularak gerekli evrak ile birlikte konunun Kurulumuza iletilmesine, alandaki her türlü uygulama öncesi Kurulumuzdan görüş istenmesine..." karar verildiği,

TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Emlak Servis Müdürlüğünün 08.08.2019 tarih ve E.262811 sayılı yazısı ile, Kültür ve Sanat Alanı oluşturmak üzere çalışma yürütüldüğünü, yürütülen çalışmalarda alan genişletildiğinden ekteki vaziyet planında gösterilen kırmızı ile işaretlenmiş Y1-Y2-Y3-Y4-Y5-Y6-Y7 olarak adlandırılmış yapıların da yıkım izinlerinin verilmesinin talep edildiği,

Talebe istinaden İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 23.08.2019 tarih ve 6522 sayılı kararında; "...240 ada, 16 parsel ile ilişkin 2863 sayılı Yasanın 6 ncı Maddesinde belirtilen özellikleri taşımadığı görülen ekli listede gösterilen tescilsiz Y1-Y2-Y3-Y4-Y5-Y6-Y7 olarak adlandırılmış yapıların yıkılmasında 2863 sayılı Yasa açısından sakınca bulunmadığına, çalışmanın ilgili müze denetiminde yapılmasına, çalışmalar sırasında 2863 sayılı Yasa kapsamında değerlendirilebilecek taşınır veya taşınmaz herhangi bir kültür varlığına

rastlanılması halinde çalışmanın durdurularak gerekli evrak ile birlikte konunun Kurulumuza iletilmesine, alandaki her türlü uygulama öncesi Kurulumuzdan görüş istenmesine..." karar verildiği,

TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Emlak Servis Müdürlüğü'nün 21.08.2019 tarih ve E.276903 sayılı yazısı ile, ekli haritada yeşil çizgi ile belirtilen alanın "Kültür-Sanat Etkinlik Alanı" olarak kiralanması için 2863 sayılı Yasa kapsamında gerekli izinlerin verilmesinin talep edildiği,

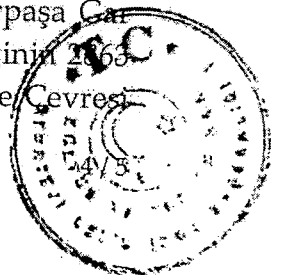
Talebe istinaden İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 29.08.2019 tarih ve 6539 sayılı kararında; "...240 ada, 16 parselle ilişkin ekli haritada yeşil çizgi ile sınırı belirlenen alanın "Kültür-Sanat Etkinlik Alanı" olarak kiralanmasında 2863 sayılı Yasa açısından sakınca bulunmadığına, her türlü inşai ve fiziki müdahale öncesinde Kurulumuzdan görüş istenmesine..." karar verildiği,

Müdürlüğümüzün 29.08.2019 tarih ve E.710409 sayılı yazısı ile, İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 29.08.2019 tarih ve 6539 sayılı kararı doğrultusunda, söz konusu TCDD mülkiyetine ait taşınmazın 2863 sayılı Yasanın 14 üncü Maddesi kapsamında kiralanmasında 2863 sayılı Yasa açısından sakınca bulunmaması, her türlü inşai ve fiziki müdahale öncesinde Koruma Bölge Kurulundan görüş istenmesi gerektiğinin talep sahibine bildirildiği görülmüştür.

Sonuç olarak; 240 ada, 16 parselle ilişkin alınmış Koruma Bölge Kurulu kararları, 2863 sayılı Yasa, ilgili mevzuat ve alt hükümleri kapsamında TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Emlak Servis Müdürlüğü'nün talep yazıları, taleplere istinaden Koruma Bölge Kurulunca alınan kararlar ve Müdürlüğümüzün görüş yazısı göz önünde bulundurularak,

İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.04.2006 tarih ve 85 sayılı kararı ile Kentsel ve Tarihi Sit Alanı ilan edilen Haydarpaşa Garı ve Çevresi Tarihi ve Kentsel Sit Alanına ilişkin Koruma Bölge Kurulunca alınmış alanın sit durumuyla ilgili herhangi bir değişiklik getiren yeni bir karar bulunmamaktadır. Haydarpaşa Gar Sahası halihazırda Kentsel ve Tarihi Sit Alanıdır. Yıkılmasında sakınca bulunmadığına karar verildiği ifade edilen 41-50-51-82-103 ve 118 numaralı parseller esasen parsel değil, 240 ada, 16 parsel sayılı taşınmaz üzerinde bulunan tescilsiz yapılara mülkiyet sahibi TCDD tarafından verilen numaralardır. Mülkiyet sahibince yapılan Haydarpaşa Gar sahasındaki bazı tescilsiz yapıların yıkılması için izin verilmesi talebine istinaden Koruma Bölge Kurulunca yerinde inceleme yapılmış, yapılan inceleme sonucunda 2863 sayılı Yasanın 6 ncı Maddesinde belirtilen özellikleri taşımadığı bu nedenle kültür varlığı olmadığı anlaşılmış olup, tescilsiz yapıların yıkılmasında 2863 sayılı Yasa açısından sakınca bulunmadığına karar verilmiştir.

İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 21.03.2011 tarih ve 3200 sayılı kararı ile 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı uygun bulunan, İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 25.10.2013 tarih ve 1485 sayılı kararı ile 1/5000 ölçekli Haydarpaşa Garı, Kadıköy Meydanı ve Çevresi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı değişikliğinin 2863 sayılı yasa kapsamında uygun olduğuna karar verilen Haydarpaşa Garı ve Çevresi

Tarihi ve Kentsel Sit Alanı halihazırda imara açık alandır. Söz konusu "Kültür-Sanat Etkinlik Alanı" olarak kiralanmasında sakınca olmadığına karar verilen alan ise onaylı imar planlarında ticaret fonksiyonunda kalmaktadır. Kültür varlıklarına ilişkin mevzuata göre sadece I. Derece ve II. Derece Arkeolojik Sit Alanları için kesin yapılaşma yasağı getirilmektedir. Tarihi ve Kentsel Sit Alanı olan Haydarpaşa Gar Sahası ise halihazırda Koruma Bölge Kurulundan görüş alınması koşuluyla inşai ve fiziki müdahaleye açık alandır.

Haydarpaşa Gar Sahası arazilerinin satışına ilişkin Müdürlüğümüze yapılmış bir başvuru bulunmamaktadır. Böyle bir başvuru olması halinde konunun 2863 sayılı Yasanın 13 üncü Maddesi ve ilgili mevzuat kapsamında değerlendirilmesinde herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Ayrıca, Haydarpaşa Gar Sahasına ilişkin İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 04.05.2017 tarih 4507 sayılı kararı doğrultusunda ilgili müze müdürlüğü denetiminde Haydarpaşa Garının yeniden gar binası olarak işlevini sürdürmesini sağlayacak düzenleme ve yenileme çalışmaları yapılmakta olduğu, çalışmalar tamamlandıktan sonra Haydarpaşa Gar Sahasının yeniden tren garı işlevine devam edeceği, tren yollarına ilişkin yenileme ve düzenleme çalışmaları sırasında ortaya çıkarılan tarihi kalıntılara dair hususların 2863 sayılı Yasa, ilgili mevzuat ve alt hükümleri kapsamında Koruma Bölge Kurulunca değerlendirilmeye devam etmektedir.

